BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 4 Vineri 6 Ianuarie 1939
12 Pagini P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CONVERTIREA RENTEI EXTERNE

Dacă guvernele de după război nu totdeauna au dat dovadă de prudență în contractarea diferitelor împrumuturi de stat pe piețele externe, nici prin alegerea fericită a momentului contractării, nici prin pregătirea din timp a unui climat prielnic unor asemenea operațiuni — de unde ne-am ales cu dobânzi și cursuri de emisiune neobișnuite, cu garanții excesive și mai ales cu faimoasele angajamente anexe, care reduceau la foarte puțin foloasele reale ale împrumuturilor; dacă, în fine, prudența aceasta s'a dovedit tot atât de deficitară în ce privește întrebuințarea dată acelei mai bune părți din sumele realizate, apoi, n'am înțeles cel puțin să compensăm parte din aceste neajunsuri printr'o politică practică și fermă de repatriere și răscumpărare metodică a titlurilor de rentă, la cursurile cele mai joase pe care le-au atins, sau măcar prin încercări ulterioare de a îndulci regimul acestor împrumuturi.

E adevărat — târziu de tot — s'a înființat și la noi o Casă de amortizare, cu asemenea obiective, dar activitatea ei s'a redus la prea puțin lucru în această direcție, ceeace a și determinat pe actualii guvernanți să procedeze la reorganizarea ei pe baze și cu mijloace de lucru, care să-i asigure mai bine funcțiunile.

In acelaș timp, însă, guvernul de azi înțelege să facă și pe altă cale un pas hotărîtor în direcția îmbunătățirii regimului împrumuturilor externe, reluând tratativele începute astă vară cu deținătorii de rentă românească din străinătate, în vederea convertirii titlurilor.

Monitorul Oficial din 31 Decembrie 1938 a publicat decizia ministerului de finanțe, prin care se institue delegația guvernului român însărcinată să continue negocierile *„în vederea încheierii acordurilor respective pentru regularea definitivă a serviciului datoriei publice externe a Statului și a împrumuturilor emise de Casa autonomă a monopolurilor Regatului României"*.

Delegația pleacă la Paris și de aci la Londra, spre a lua contact cu repezentanții asociațiilor purtătorilor de titluri externe românești, precum și cu cei ai băncilor care îndeplinesc oficiul de agenți plătitori. In raportul întocmit de ministerul nostru de finanțe și destinat acestor reprezentanți sunt expuse condițiunilor de perfectă punctualitate în care Statul român a răspuns până acum angajamentelor contractate, cum și justificările ce trebue să conducă la revizuirea condițiunilor oneroase care stau la baza acestor împrumuturi și care nu mai cadrează nici cu condițiunile de azi ale pieții creditelor nici cu poziția întărită a creditului public român.

Este de înlăturat în primul rând clauza-aur de calculare a cursului monetei în care s'a contractat împrumutul, — și în acest sens avem câștigată partida de partea noastră în urma arbitrajului pronunțat la Haga, în contradictor cu creditorii englezi.

Se impune apoi reducerea dobânzilor, care, la împrumutul stabilizării (1929) este, precum se știe, de 7%, iar la cel al desvoltării (1931), de 7½%, pentruca titlurile noui, convertite, să poarte o dobândă unificată de 4½%.

E vorba ca și termenul să fie unificat, la circa 21 ani, cu obligația pentru noi, firește, de a relua serviciul amortismentului suspendat la unele împrumuturi încă din 1933.

In sprijinul acestor negocieri mai vin două împrejurări: urcarea din ultimul timp a cursurilor în bursa de valori, care prilejuind oare cum nivelarea rentabilității diferitelor tipuri de rentă românească, ajută la convertirea lor într'un tip unic de obligațiuni și în al doilea rând, împrejurarea, că acorduri similare au fost încheiate de statul român în cursul anului trecut cu deținătorii austriaci, cehoslovaci și elvețieni.

Prezența la Paris a d-lui ministru de finanțe Mircea Cancicov și interesul pe care-l va arăta ambasadorul României din capitala Franței acestor negocieri sunt chezășii în plus, că ele vor duce la rezultatele așteptate.

E. TACIAN-BALUDIMA

Răsfoind „Cartea cu poze"

Avion prăbușit

Londra, 3 (Rador).— *Un avion de școală s'a prăbușit pe atelierul uzinelor Rolls Royce din apropiere de Derby.*

Avionul a luat foc imediat. Pilotul a murit, iar șase lucrători din atelier au fost răniți.

Plaga lăcustelor în Algeria

Alger, 3 (Rador). — Agricultura algeriană suferă în mod constant de groaznica plagă a lăcustelor.

Grație cercetărilor făcute de institutul canadian din Toronto, această calamitate va putea fi remediată.

Institutul canadian din Toronto a pus la dispoziția autorităților franceze din Alger o cultură de lăcuste din Brazilia, renumite pentru voracitatea lor. Aceste lăcuste sunt carnivore și mănâncă celelalte neamuri de lăcuste, neinteresându-se de plantații.

Se speră că grație acestui mijloc agricultura algeriană va putea face noi progrese, evitându-se enormele pagube provocate de invaziile de lăcuste.

DJIBUTI

După primirea triumfală făcută d-lui Daladier de populația corsicană care — așa cum i-a recomandat primul ministru francez — „văzând trecând escadra franceză s'a înapoiat acasă cu seninătatea celui ce se simte în siguranță", populația tunisiană în frunte cu Beiul Tunisului înconjurat de miniștrii și de generalii săi, și-a manifestat, la rândul ei, încrederea și devotamentul față de Franța, putere protectoare.

Călătoria d-lui Daladier a pornit desigur din intenția de a se dovedi legătura trainică ce există între regiunile franceze revendicate de Italia și Franța și a arăta astfel opiniei publice mondiale că după cum „iubirea corsicanilor, care au dat Franței 40.000 de morți în Argonne și la Verdun, este nestrămutată pentru patria mumă" tot astfel „Franța și Tunisia sunt indisolubil legate prin dreptul tratatelor".

Răspunzând salutului pe care d. Daladier i l-a adresat în numele întregului guvern francez, Beiul Tunisului și-a încheiat scurta sa cuvântare cu următoarele cuvinte:

„Puteți fi sigur, domnule președinte, că toți tunisienii se vor grupa la nevoe în jurul Franței. Vă dau aci această asigurare".

Călătoria simbolică a primului ministru francez și-a atins astfel scopul politic urmărit. Ea a fost un răspuns campaniei expansioniste italiene și o urmare a declarațiilor repetate că Franța nu va ceda nici o fâșie din teritoriul ei.

Dar odată încheiată această manifestare, ce va urma? Cum se vor desfășura evenimentele și care va fi atitudinea Italiei?

Am spus într'un articol precedent că apropiata vizită a d-lor Chamberlain și Halifax la Roma și întâlnirea lor cu d. Mussolini va fi decisivă în ce privește viitorul raporturilor franco-engleze.

In general, presa franceză e convinsă că în realitate Italia nu urmărește revendicări teritoriale ci anume avantagii pentru Italia în Djibuti. Revendicările teritoriale n'ar fi, după părerea presei franceze, decât un punct de plecare extrem pentru a se putea ajunge la scopul urmărit. Tot presa franceză afirmă însă că Franța nu poate depăși acordul franco-italian dela 1935 care conține maximum de concesiuni pe care amiciția Franței pentru Italia le-a putut face.

In ce privește Djibuti, d. Virginio Gayda, într'un articol publicat acum câteva zile cu privire la pretențiunile italiene, a-ducea următoarele învinuiri Franței:

1) Roma a oferit de nenumărate ori de a se înțelege cu Franța în chestiunea Djibuti dar n'a întâmpinat decât un zid de obiecțiuni juridice;

2) Acțiunile companiei căei ferate care aparțineau guvernului abisinian sunt deținute fără nici un drept de Franța;

3) Intreprinderea exploatatoare nu remite Italiei redevențele care, în virtutea contractului de concesiune, revin Etiopiei.

La aceste incriminări oficialitatea franceză răspunde următoarele:

1) Este inexact că Franța a refuzat negocieri, dimpotrivă Italia este acea care a luat inițiativa întreruperei negocierilor începute la Paris în 1937. In cursul acestor negocieri Franța a invocat pur și simplu respectul drepturilor câștigate care dealtfel puteau fi opuse Italiei nu numai pe temeiul înțelegerei din 1906, dar mai ales pe temeiul acordurilor franco-italiene din 1935. In Martie 1937 Italia a întrerupt însă negocierile începute la Paris și ele n'au mai fost reluate, guvernul din Roma dovedind astfel că prefera să nu se mai preocupe nici

(Continuare in pag. 2-a)

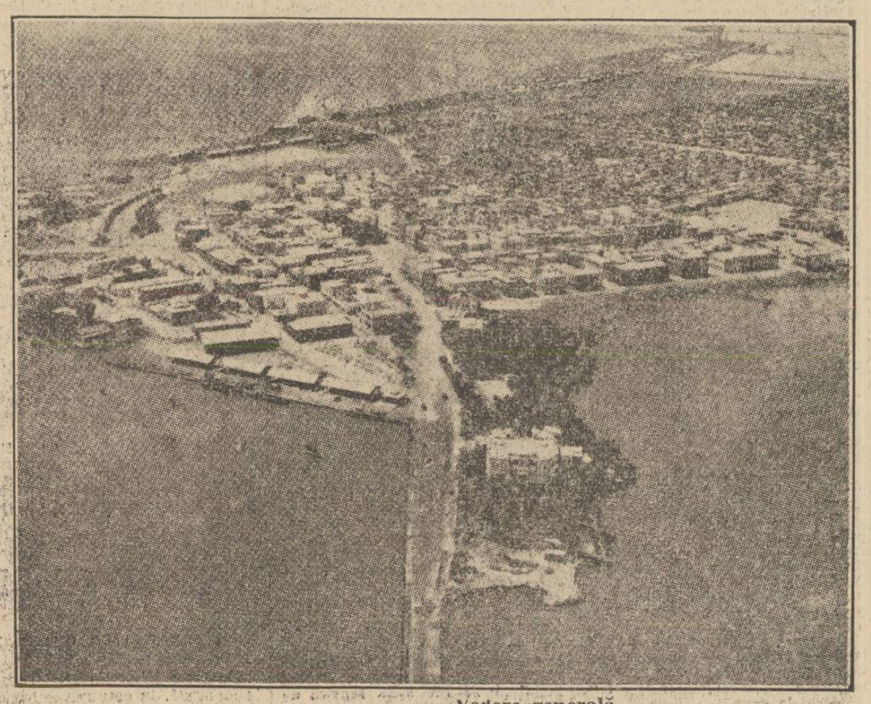

Vedere generală
In primul plan, palatul rezidentului general

Inceput de eră nouă

Ministerul de finanțe a dat Marți o decizie prin care se retrag brevetele de băuturi spirtoase la 280 de debite din Capitală, a căror funcționare s'a constatat a fi dăunătoare ordinei publice.

Aceste debite, întâmplător ținute de evrei, nu îndepliniau condițiile legii monopolului băuturilor spirtoase și brevetele au fost obținute pe calea hatârurilor, deseori interesate, care formau sistemul practicat în trecut și care a dus la trista situație de până ieri.

Retragerea acestor 280 de brevete vine în continuarea seriei celor retrase din Bucovina și din nordul Moldovei și constituesc un fericit început de eră nouă, în acest domeniu comercial.

Inainte vreme, cei cari interveneau pentru acordarea unor astfel de brevete — ai căror beneficiari erau mai totdeauna evreii — invocau argumentul nejustificat al interesului fiscal.

Prin lege se prevede însă în mod categoric că nu pot fi deschise decât un anumit număr de debite de băuturi spirtoase, proporțional cu numărul locuitorilor; că ele trebuesc să fie la o anumită distanță de biserică și școală; localurile să îndeplinească elementare condițiuni de higienă, iar „patronii" să fie de o moralitate fără cusur judecătorești...

Toate aceste dispoziții au fost călcate în picioare în mod conștient de către cei interesați, iar astăzi ministerul de finanțe face un al doilea pas în acel început al erei noui ce va imprima directive sănătoase vieții noastre comerciale.

Salutăm cu bucurie și cu adâncă satisfacție cetățenească acest început și nădăjduim că el va continua în același ritm în toate domeniile unde se impune același imperativ moral, higienic, național, imperativul respectului legilor țării.

Chiar dacă valabil ar fi fost în trecut, pentru o infim de scurtă perioadă de tranziție, argumentul privitor la interesul fiscal, necesitatea socială, națională și morală acoperă în întregime argumentul, care de altfel nu poate sta în picioare de cât timpul necesar îndreptării clientelii către debitele deschise, debite care îndeplinesc toate condițiile cerute de legile țării și orânduirea nouă a comerțului românesc.

Absolut aceiaș situație este pe întreg ogorul muncii productive și stricta aplicare a legilor și regulamentelor va da rezultate tot atât de îmbucurătoare, ca și cel pe care cu sinceră satisfacție îl subliniem astăzi.

ADEVĂRURI DE REȚINUT

de N. BATZARIA

O pastorală bine simțită și o cuvântare inspirată de dureroase realități: aceste două documente prilejuesc gândurile ce urmează.

Pastorala, adresată credincioșilor ortodoxi de peste Carpați, este a Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Ardealului. Cuvântarea a fost rostită la Praga de către noul șef al partidului alcătuit din tineretul ceh.

Din această din urmă cuvântare, inspirată de dureroase realități, desprindem mai întâi un adevăr, care nu-și găsește aplicarea numai la poporul ceh, atât de crud încercat prin ciuntirea teritoriului cehoslovac.

Este adevărul că, în afară de alte considerațiuni, tot atât de importante, imperioase necesități de ordin economic impun înfăptuirea primatului național în toate domeniile de activitate.

„Bucățica de pâine, care a rămas — a spus șeful tineretului ceh — este prea mică, chiar și pentru cehi".

In pastorala vrednicului și neobositului chiriarh al Bisericii ortodoxe române din Ardeal se stărue asupra rolului pe care Biserica strămoșească l-a avut din totdeauna, dar trebue să-l aibă mai ales în împrejurările de astăzi în opera de renaștere națională și de reformă morală. Reproducem rândurile ce urmează, de al căror netăgăduit adevăr suntem datori să ne pătrundem cu toții.

„Ceasul de față ne poruncește să ne strângem rândurile toți bunii români în fața primejdiilor ce ne pândesc dinlăuntrul și dinafara hotarelor... Renașterea națională, pe care cu toții o dorim, va fi posibilă și va rămânea trainică, numai dacă va fi așezată la temelia ei înnoirea forțelor morale ale națiunei".

Și încheie cu un alt adevăr că „această înnoire nu se poate înfăptui decât prin puterea de prefacere a credinței religioase și prin pătrunderea ei în adâncul sufletelor".

Prin urmare, iată pusă în lumina justă menirea Bisericii. Nu ne indică numai mijloacele pentru a fi mai buni, mai feriți de greșeli și păcate și nu ne arată numai drumul care duce la mântuirea sufletelor noastre, ci ne mai pune în vedere că noțiunea de creștin bun nu poate fi despărțită de noțiunea de român tot așa de bun. Iar reforma morală, întărirea sufletelor și energiilor se obțin prin strângerea rândurilor și prin sforțări comune.

Insă, în cuvântarea șefului politic al tineretului ceh, de care am pomenit, găsim încă un punct a cărui însemnătate nici n'ar avea nevoe de a fi subliniată. E drept că punctul, la care ne referim,

(Continuare in pag. 2-a)

Ducele de Windsor
se va întâlni cu membrii familiei regale britanice

Londra, 3 (Radio-Central). — *„United Press" crede a ști, din cercuri bine informate, că ducele de Windsor este așteptat să sosească în ziua de 13 Ianuarie la castelul Sundringham, unde se află familia regală britanică.*

Această vizită s'ar face în urma dorinței Reginei mamă Mary, a cărei boală de inimă îngrijorează Curtea Regală.

Se afirmă că ducele de Windsor va pleca dela Cannes cu un avion al familiei regale britanice, urmând să ateriseze chiar la castelul Sundringham. Mai departe, se spune că ducesa de Windsor ar fi fost contra acestei vizite, totuș ducele s'ar fi hotărît să se ducă în Anglia.

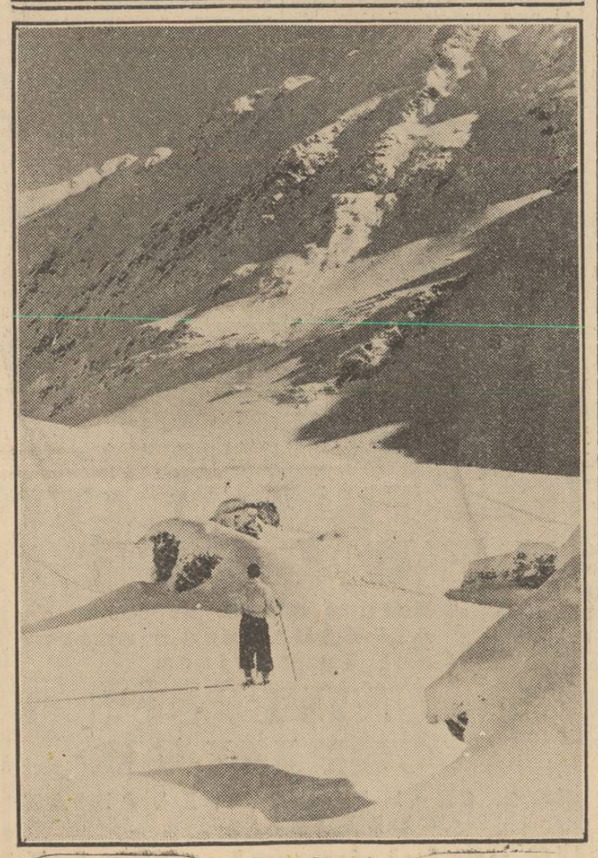

Iarna în Bucegi

NOTE
INTERMEZZO...

Când desfaceți dimineața numărul proaspăt apărut al „Universului", nici nu bănuiți câtă energie s'a risipit pentru el, câtă muncă dârză și câtă concentrare colectivă s'a cheltuit pentru fiecare rând și fiecare cuvânt tipărit... Dela corespondentul particular din Londra sau din Paris, — care poate cere redacția oricând, par'c'ar vorbi din Ploești, — și până la ultimul lucrător care culege un manuscris trecut prin câteva perechi de ochi, toți contribuie, cu o încordare plină de răspundere, la numărul pe care-l desfaceți, cu cafeaua alături, când vreți să știți ce s'a petrecut în lumea întreagă.

Incheierea unei ediții, în ajun de sărbătoare, constitue o mare bătălie, totdeauna câștigată la noi: Poșta pneumatică șuieră și pocnește aducând manuscris după manuscris, elevii trag cu valul sau fug cu spalturile printre regale, linotipele țăcănesc într'o mișcare nesfârșită, iar motoarele uriașelor rotative duduie.

In mijlocul a zeci de lucrători, aplecați pe paginile încheiate, secretarul de serviciu, — plin de cerneală pe mâini, ca toată lumea în atelier, — îndeamnă oamenii cari scot, după revizie, ultimele corecturi:

— Băieți, nu uitați că trenul nu ne așteaptă!

— Nici o grije!... răspunde un lucrător, zdravăn ca un atlet și cu mânecile suflecate. Azi lucrează „echipa de lei!" Acum încheiem, și mă duc să iau în brațe pe Schmeling și pe Joe Louis, să mă joc cu ei...

— Dragă, zic, Schmeling și Louis, aștia, pe cari vrei să-i iei în brațe, par'că sunt atleți, nu?

— Sunt boxeuri, — răspunde lucrătorul râzând, — da' așa-i mângâi eu pe cei doi flăcăi ai mei, unu de patru și altul de trei ani...

— Bravo, zic, să-ți trăiască... Să le cumperi ceva greutăți, să se învețe să ridice...

— Păi nu e nevoie! Ridică binișor.

— Ce vorbești? îl întreb, mirat. Ridică?

— Ridică, zău, două pâini pe zi... răspunde, șiret, cel întrebat.

Și adaogă, tare:

— Calandru! Vino de la „Ultima Oră!" Gata! Ai noștri ca brazii!...

— *M. Negru*

SCRISORI DIN LONDRA

Frontul moral
de AUGUR

Londra, Ianuarie

Când, în curând, d-nii Neville Chamberlain și Halifax se vor duce la Roma, vor fi două vizite și nu una, pe care miniștrii britanici au de gând să le facă. Se vor duce să vadă pe d. Mussolini. Dar, în același timp, vor vizita în mod oficial pe Papa, în calitatea sa de suveran pontif al statului independent al Cetății Vaticanului.

In ultimul timp, au fost vizite la Roma, în timpul cărora Papa s'a ținut departe de Cetatea Eternă, ca să-și arate că dezaprobă persecuțiile săvârșite. De altfel, dacă Sfântul Părinte n'ar fi fost absent, vizita oficială făcută lui nu s'ar fi efectuat. Reamintim acestea, spre a explica ideea noastră că vizita miniștrilor britanici la Papa va constitui, nu numai un act de curtenie, ci o adevărată demonstrație a existenței unei comunități morale, care depășește granițele politice sau de rassă. Papa luând poziție pe față împotriva păgânismului care bântuie acum în Europa, membrii guvernului Majestății Sale, făcându-i o vizită oficială, îi aduc în largă măsură sprijinul moral, cu atât mai interesant, cu cât Marea Britanie, în majoritate, e protestantă.

Continuare in pag. 2-a)

Fântână la țară